Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soites kriterier för beviljande av service som stöder rörligheten i enlighet med lagen om funktionshinderservice och ansökningsanvisningarna

från och med 1.6.2026

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Innehåll

Inledning 4

1. Service som stöder rörligheten i enlighet med lagen om funktionshinderservice 5

2. Lagen om funktionshinderservice underordnad annan lagstiftning 5

3. Ansökan om stöd för rörlighet, bedömningar av servicebehov och beslutsfattande 6

3.1. Ansökan 6

3.2. Bedömningar av servicebehov 6

3.3. Beslutsfattande 7

4. Sätt att genomföra stöd för rörlighet och specialrättigheter 7

4.1 Sätt att genomföra stöd för rörlighet 7

4.1.1 Färdtjänst 7

4.1.2 Som personlig assistans 8

4.1.3 Ledsagarhjälp som ges av chauffören 8

4.1.4 Genom beviljande av ekonomiskt stöd för införskaffandet av bil eller annat transportmedel 8

4.2. Specialrättigheter 8

4.2.1 Användning av tillgängligt fordon 8

4.2.2 Rätt att använda bekant taxi 9

4.2.3 Rätt att resa ensam 9

5. Typ av resor, antalet resor, omfattning och reseområden inom stöd för rörlighet 9

5.1 Resor för normal livsföring 10

5.2 Arbetsresor 10

5.3 Studieresor 11

5.4 Resor för verksamhet i sysselsättningssyfte och arbetsverksamhet i enlighet med socialvårdslagen 11

5.5 Resor för träning, särskilt stöd för delaktighet, stöd i att fatta beslut, krävande multiprofessionellt stöd och kortvarig omsorg 11

5.6 Resor till dagverksamhet för personer med funktionshinder och arbetsverksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning 12

6. Ordnande av stöd för rörlighet 12

6.1. Kundprofil 12

6.2 Beställning av resa 13

6.3 Avbokning av en resa som beställts 14

6.4. Enkelresa och stopp 14
7. Kundavgifter 14
7.1 Kundavgifter och nedsättning eller efterskänkning av avgift 14
7.2 Specialsituationer 15
8. Anmälan om förändringar 15
9. Annan viktig information 15
9.1 Resor till hälso- och sjukvård och till rehabilitering 15
9.2. Inverkan av egen bil på stöd för rörligheten 16
9.3. Transport av föremål 16
10. Oklarheter relaterade till användningen av servicen 16
11. Ikraftträdande av instruktionen 16

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Inledning

Denna instruktion innehåller information om service som stöder rörligheten, dess ordnande, kundgrupp, villkor för beviljande av tjänsten och användning av tjänsten samt kundavgifter. Kriterierna för beviljande av tjänsten och tillämpningsdirektiven träder i kraft 1.6.2026 och gäller tills vidare.

Enligt lagen om funktionshinderservice (675/2023) har en person med funktionshinder rätt att få det rimliga stöd för rörlighet som personen behöver, om personen har särskilda svårigheter att röra sig och inte kan använda allmänna kollektivtrafikmedel självständigt utan orimliga svårigheter.

Service som stöder rörligheten ordnas för resor som hör till normal livsföring, arbets- och studieresor, sysselsättningsstödjande aktiviteter och resor relaterade till arbetsverksamhet. Stöd för rörlighet kan därtill vid behov ordnas för resor i samband med träning, särskilt stöd för delaktighet, stöd i att fatta beslut, krävande multiprofessionellt stöd och kortvarig omsorg.

Vid bedömning av metod, mängd och regional omfattning av stöd för rörlighet ska den funktionshindrade personens behov av stöd för rörlighet, andra tillgängliga tjänster och verksamhetsmiljöns tillgänglighet beaktas. Grunderna för beviljande kontrolleras enligt behov.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

1. Service som stöder rörligheten i enlighet med lagen om funktionshinderservice

Lagen om funktionshinderservice tillämpas för en person med funktionshinder såsom definieras i 2 § i lagen. Det innebär att en person som uppfyller alla villkor som nämns i definitionen av en person med funktionshinder har rätt till tjänsterna enligt lagen om funktionshinderservice. I lagen om funktionshinderservice föreskrivs även servicespecifika villkor för beviljande av varje service, vilka en person med funktionshinder också måste uppfylla för att ha rätt till servicen i fråga.

En person med funktionshinder har subjektiv rätt till tjänsten om de villkor för att få tjänsten som definieras i funktionshinderservicelagen är uppfyllda. Den subjektiva rätten är begränsad till att gälla rimliga tjänster som stöder rörligheten.

Enligt lagen kan stöd för rörlighet för en person med funktionshinder genomföras som färdtjänst, med personlig assistans, hjälp av ledsagare, genom att tillhandahålla en bil eller annat lämpligt transportmedel för personen som ekonomiskt stöd, eller genom att bevilja ekonomiskt stöd för köp av en bil eller annat transportmedel.

En person med funktionshinder har rätt att få avgiftsfria resor till de dagaktiviteter och/eller arbetsaktiviteter för personer med intellektuell funktionsnedsättning som beviljats personen, om personen har särskilda svårigheter att förflytta sig och inte kan använda allmänna kollektivtrafikmedel självständigt utan orimliga svårigheter. Ett beslut om dessa resor görs i beslutet om dagverksamhet.

Målet för Mellersta Österbottens välfärdsområdes service som stöder rörligheten är att främja jämlika möjligheter för invånare med funktionsnedsättning. Förutsättningen för stöd för rörligheten är en långvarig eller permanent fysisk, kognitiv, psykologisk, social eller sensorisk funktionsbegränsning som orsakar särskilda svårigheter i rörligheten och orimligt stora svårigheter att självständigt använda allmänna kollektivtrafikmedel. Som långvarig skada eller sjukdom betraktas generellt en funktionsbegränsning som varar i minst ett år (1 år). Tjänster som stöder rörligheten beviljas inte för återhämtningsfasen efter en sjukdom eller för rehabiliteringsfasen. Syftet med stöd för rörlighet är att säkerställa jämlikhet, delaktighet och självbestämmande för personer med funktionshinder.

Beviljandet av service som stöder rörligheten i enlighet med lagen om funktionshinderservice påverkas inte av den funktionshindrade personens inkomst eller tillgångar.

2. Lagen om funktionshinderservice underordnad annan lagstiftning

En funktionshindrad persons förflyttning sker huvudsakligen som en del av tillgänglig kollektivtrafik. Tillgänglig och fungerande allmän kollektivtrafik, inklusive anrops- och servicetrafik, är det primära sättet att organisera rörlighet lämplig för alla invånare. Syftet med stöd för rörligheten är inte att ersätta avsaknad på allmänna kollektivtrafikmedel.

Om en person med funktionshinder inte kan använda servicetrafik som fungerar enligt anropsprincip eller andra allmänna kollektivtrafikmedel på grund av ett långvarigt funktionshinder, kan personen

med funktionshinder ansöka om stöd för rörlighet. Enligt lagen om funktionshinderservice ordnas specialtjänster som en person med funktionshinder behöver i sitt vanliga liv om kunden inte får tjänster som motsvarar personens individuella behov och är lämpliga för personen utifrån socialvårdslagen. Om en person med funktionshinder har rätt till resor eller ersättning för resekostnader enligt annan lag, till exempel via FPA eller ett försäkringsbolag, tillämpas inte lagen om funktionshinderservice.

3. Ansökan om stöd för rörlighet, bedömningar av servicebehov och beslutsfattande

3.1. Ansökan

En person med funktionshinder eller en person som denne befullmäktigar kan ansöka om service som stöder rörligheten skriftligen med hjälp av en ansökningsblankett. Blanketten kan skrivas ut från Soites webbsida socialservicens blanketter och ansökningar. Blanketten kan på begäran postas till den sökande. Blanketten kan också fyllas i elektroniskt i suomi.fi-tjänsten. En kommuninvånare kan proaktivt själv göra en elektronisk Omaolo-servicebedömning på Omaolo-webbplatsen före man ansöker om servicen.

Ansökan ska åtföljas av ett läkarintyg eller annat tillräckligt utlåtande från sjukvårdspersonal om sökandens hälsa och funktionsförmåga. Utlåtandet måste tydligt ange den funktionsbegränsning som gör det svårt för sökanden att röra sig och hindrar hen från att använda allmänna kollektivtrafikmedel. Utlåtandet ska motsvara sökandens nuvarande hälsotillstånd och funktionsförmåga. Vid behov kan sökanden ombedas att bifoga andra sakkunnigutlåtanden till sin ansökan.

Vid ansökan om arbets- eller studieresor ska sökanden även bifoga ett anställningsavtal eller studieintyg till ansökan. Med arbete avses utöver regelbundet arbete i arbets- eller tjänsteförhållande även företagsverksamhet. Hobbyaktiviteter räknas inte som arbete.

3.2. Bedömningar av servicebehov

Sökandens ansökan om stöd för rörlighet handläggs i välfärdsområdet inom verksamhetsområdet funktionshinderservice. För servicen som söks görs en bedömning av servicebehovet. En bra bedömning av servicebehovet kombinerar sökandens egen bedömning av behovet av hjälp och stöd, bedömningar gjorda av en eller flera yrkespersoner med användning av olika metoder, och vid behov synpunkter från sökandens närstående. Bedömningar av servicebehov är alltid personliga och individuella.

Vid bedömningen av behovet av service beaktas sökandens livssituation, boendemiljö och funktionsbegränsningar som orsakas av funktionsnedsättningen eller sjukdomen, ett utlåtande eller en redogörelse samt en bedömning av sökandens funktionsnedsättning som utförs av en yrkesperson inom hälso- och sjukvården, samt ett eventuellt utlåtande från en annan yrkesperson. I samband med bedömningen av servicebehovet bedömer tjänstemannen vilken metod för att genomföra stöd för rörlighet som är lämplig för sökanden. För att bedöma servicebehovet görs vanligtvis ett hembesök hos sökanden, eller så träffar man sökanden personligen på annat sätt.

Vid bedömning av behovet av service som stöder rörligheten bedöms bland annat sökandens möjligheter att utan orimliga svårigheter använda allmänna kollektivtrafikmedel och servicetrafiken i kommunen. Man beaktar den sökandes förmåga att med ledsagarhjälp använda allmänna kollektivtrafikmedel. Uppmärksamhet fästs även vid den skada som skadan/sjukdomen orsakat i relation till sökandens verksamhetsmiljö och till exempel säsongsväxlingar. Vid bedömningen av behovet av service beaktas rimligheten i kostnaderna för att tillhandahålla tjänsten.

3.3. Beslutsfattande

Beslutet om sökandens rätt till stöd för rörlighet i enlighet med funktionshinderservice fattas av socialvårdens tjänsteinnehavare inom funktionshinderservicen. Beslutsfattandet tar hänsyn till sökandens individuella behov gällande hur service som stöder rörligheten organiseras. Servicen beviljas från och med början av ansökningsmånaden om den sökande anses ha rätt till service som stöder rörligheten. Beslutet om rätten till tjänsten kommer att gälla tills vidare om det på grund av en begränsning av funktionsförmågan orsakad av en funktionsnedsättning eller sjukdom är tydligt att behovet av stöd för rörlighet är bestående. Beslutet kan också av motiverande skäl göras giltigt för en bestämd tid.

Sökanden får svar på sin ansökan i form av ett skriftligt beslut från tjänsteinnehavare och instruktioner för sökande av ändring. Vid ett beviljande beslut får sökanden instruktioner om hur tjänsten ska användas.

4. Sätt att genomföra stöd för rörlighet och specialrättigheter

Service som stöder rörligheten ska ordnas individuellt på så vis att mottagaren av stöd verkligen klarar av att använda tjänsten. I Mellersta Österbottens välfärdsområde Soite genomförs stöd för rörligheten för en person med funktionshinder som färdtjänst, med personlig assistans, med hjälp av ledsagare eller genom att bevilja ekonomiskt stöd för införskaffandet av bil eller annat transportmedel. Mottagaren av stöd har ingen subjektiv rätt till en specifik metod för att genomföra stöd för rörlighet, men deras individuella och faktiska möjligheter att använda stöd för rörligheten måste beaktas. Välfärdsområdet kan samordna färdtjänstresor för mottagare av stöd för rörlighet om samordningen inte medför en oskälig förlängning av restiden eller någon annan oskälig olägenhet för personen med funktionsnedsättning.

Särrättigheter i fråga om resor kan beviljas på basis av ansökan och efter individuellt övervägande. Den sökande ska redovisa noggranna, individspecifika motiveringar för att erhålla en specialrättighet baserat på den olägenhet som funktionsnedsättningen eller begränsningen i funktionsförmåga orsakar. Mottagaren av stöd får ett beslut från tjänsteinnehavare gällande eventuella specialrättigheter som beviljats kunden.

4.1 Sätt att genomföra stöd för rörlighet

4.1.1 Färdtjänst

Om en person med funktionshinder inte kan använda allmänna kollektivtrafikmedel på egen hand kan hen beviljas stöd för rörlighet i form av taxi eller tillgängligt fordon. En person med

funktionshinder har rätt till assistans från föraren omedelbart före, under och omedelbart efter resan, om det behövs. Till en taxiförares sedvanliga tjänster hör att hjälpa en kund in i bilen och att hjälpa hen ur bilen. Om kunden behöver assistans av föraren måste de ange detta vid beställning av transporten.

En person med funktionshinder får under resan åtföljas av en ledsagare som hen själv väljer och som kan stödja hen under resan om det stöd eller den assistans som föraren tillhandahåller inte är tillräckligt. Ledsagarens ålder och funktionsförmåga ska vara sådana att personen klarar av att ledsaga utan att äventyra sin egen eller den ledsagades säkerhet. Om mottagaren av stöd beviljas rätt till ledsagare kan ledsagaren följa med på resan avgiftsfritt.

Av särskilda skäl kan en annan mottagare av stöd för rörlighet agera som ledsagare. Om en annan mottagare av service som stöder rörligheten agerar som ledsagare, förlorar inte ledsagaren en resa för stöd för rörlighet. En ledsagare kan hämtas längs mottagaren av stöds planerade rutt när assistans inte behövs vid resans avfärd.

4.1.2 Som personlig assistans

Stöd för rörligheten kan genomföras som personlig assistans om den funktionshindrade personen kan använda allmänna kollektivtrafikmedel med hjälp av en personlig assistent eller på annat sätt förflytta sig med hjälp av en assistent. Personlig assistans som metod för att organisera stöd för rörlighet kräver att den funktionshindrade personen har rätt till personlig assistans i enlighet med funktionshinderservice. När man ordnar stöd för rörligheten som personlig assistans beaktas den tid som läggs på rörlighet i antalet timmar personlig assistans.

4.1.3 Ledsagarhjälp som ges av chauffören

Med ledsagarassistans som tillhandahålls av en förare avses att hjälpa mottagaren av stöd med nödvändiga aktiviteter, såsom inköp och apoteksbesök. Grunden för ledsagarassistans är den funktionshindrade personens hälsa och funktionsförmåga. Tjänsteinnehavaren bedömer mottagarens rätt till ledsagarhjälp och antecknar detta i beslutet om service som stöder rörligheten.

4.1.4 Genom beviljande av ekonomiskt stöd för införskaffandet av bil eller annat transportmedel

Ett sätt att genomföra införskaffande av bil eller annat transportmedel är att bevilja ekonomiskt stöd för detta. Det finns särskilda kriterier för att bevilja ekonomiskt stöd.

4.2. Specialrättigheter

4.2.1 Användning av tillgängligt fordon

Rätt att använda ett tillgängligt fordon kan beviljas en mottagare av stöd för rörlighet som inte kan använda en vanlig taxi på grund av funktionsnedsättning/sjukdom. En mottagare av stöd för rörlighet ska ha tillgång till en elektrisk rullstol, elmoped eller manuell rullstol som inte är hopfällbar. Vid bedömningen av servicebehovet beaktas om den funktionshindrade personen kan ta sig över från rullstol till vanlig taxi med hjälp av föraren och/eller en ledsagare. Tjänsteinnehavaren bedömer och antecknar rätten att använda tillgängligt fordon i beslutet om stöd för rörlighet.

Ett assistanstillägg betalas till föraren för rätten att använda ett tillgängligt fordon. Assistanstillägget inkluderar upphämtning av kunden och dennes hjälpmedel/saker från avfärdsadressen, samt ledsagning av kunden och dennes saker till bostaden på destinationen. Föraren får ingen väntetidsersättning för den period som assistanstillägg betalas för.

4.2.2 Rätt att använda bekant taxi

Rätt att använda bekant taxi kan beviljas utifrån ansökan för en person som beviljats stöd för rörlighet, om det med tanke på mottagaren av stöds funktionsnedsättning/sjukdom är nödvändigt för att möjliggöra användning av stöd för rörligheten. Resor för en mottagare av stöd som har beviljats rätt att använda bekant taxi kan dock kombineras med andra resor, vilket innebär att även andra personer kan vara med på resan. Ansökan ska redovisa noggranna, individspecifika motiveringar för att erhålla en specialrättighet baserat på den olägenhet som funktionsnedsättningen eller sjukdomen orsakar. Mottagaren av stöd får ett beslut från tjänsteinnehavare gällande eventuella specialrättigheter som beviljats kunden.

En förmånstagare som har fått rätt att använda bekant taxi kan beställa resa direkt från den bekanta taxin. Mottagaren av stöd kommer att få information om avtalspartnerna från funktionshinderservicen. Den bekanta taxin meddelar reseservicecentralen om resan som beställts. Om den bekanta taxin inte kan genomföra resan, ordnar den bekanta taxin ersättande resa. Om en ersättande resa inte ordnas av den bekanta taxin har mottagaren av service som stöder rörligheten rätt att beställa en resa direkt från reseservicecentralen. Vid beställningen måste man ange att den bekanta taxin inte kunde ordna resan. Utgångspunkten för rätten att använda bekant taxi är att föraren känner till kundens hälsorelaterade behov av assistans, handledning och tillsyn under resan.

4.2.3 Rätt att resa ensam

En mottagare av stöd för rörlighet kan beviljas rätt att resa ensam om utövandet av rätten att resa ensam är nödvändig på grund av en funktionsbegränsning som orsakas av personens funktionsnedsättning/sjukdom. Resor för en kund som har beviljats rätt att resa ensam kommer inte att kombineras med annan resa. En kund med funktionshinder vars funktionsnedsättning/sjukdom hindrar kunden från att faktiskt delta i samordnade färdtjänstresor har rätt att resa ensam. Ansökan ska redovisa noggranna, individspecifika skäl för att erhålla en specialrättighet baserat på den funktionsbegränsning som funktionshindret/sjukdomen orsakar. Mottagaren av stöd får ett beslut från tjänsteinnehavare gällande eventuella specialrättigheter som beviljats kunden.

5. Typ av resor, antalet resor, omfattning och reseområden inom stöd för rörlighet

Vid bedömningen av omfattningen av stöd för rörligheten i enlighet med lagen om funktionshinderservice beaktas rimligheten av stödet för rörlighet, den funktionshindrade personens behov av stöd för rörlighet och kostnaderna. Mottagare av stöd för rörlighet ska för längre sträckor då det är möjligt använda allmänna kollektivtrafikmedel i sin förflyttning.

5.1 Resor för normal livsföring

Resor för normal livsföring är bland annat resor relaterade till uträttande av ärenden, hobbyer, upprätthållande av sociala relationer och deltagande i samhället. Som resor för normal livsföring beviljas minst 18 enkelresor per månad, såvida inte personen med funktionshinder ansöker om ett mindre antal resor. Om en person med funktionsnedsättning ansöker om fler än 18 enkelresor per månad för resor som hör till normal livsföring, måste de motivera det nödvändiga behovet av ytterligare resor utifrån sin funktionsnedsättning/sjukdom.

Resor inom stöd för rörlighet ska användas månadsvist. Resor som inte används under en månad kan inte överföras till nästa månad. Ett årligt beslut om stöd för rörlighet kan fattas i situationer där en funktionshindrad person har beviljats annat allmänt ekonomiskt stöd för rörlighet, såsom bilskatteåterbäring, ekonomiskt stöd för köp av bil eller annat transportmedel, eller ett bilhjälpmedel.

Resor för normal livsföring kan göras inom den egna boningskommunens område, mellan den egna boningskommunen och närmaste tjänstetillhandahållande kommuner samt mellan den egna boningskommunen och de kommuner som är viktiga med tanke på personens eget liv.

Närmaste tjänstetillhandahållande kommun avser i princip den kommun som ligger närmast den funktionshindrade personens bostadsområde, från vilken nödvändig service finns tillgänglig. Vid fastställandet av närmaste tjänstetillhandahållande kommun beaktas den funktionshindrade personens behov av tjänster som inte finns tillgängliga i boningskommunen, samt var människor vanligtvis handlar och får tjänster.

En kommun som är betydelsefull för en funktionshindrad persons liv kan vara en som personen behöver besöka upprepade gånger på grund av familje- eller vänskapsrelationer, ett fritidshus eller andra liknande skäl. Längden på resan till en kommun som är betydande för en funktionshindrad persons liv, kostnadernas rimlighet och resornas frekvens påverkar antalet beviljade resor. Resorna ingår i antalet resor för normal livsföring som beviljas en person med funktionshinder.

5.2 Arbetsresor

Med arbetsresa avses en resa som grundar sig på ett anställningsförhållande eller företagsverksamhet. Organisationsaktiviteter eller andra liknande aktiviteter betraktas inte som arbete, utan i stället som deltagande i samhället. Verksamhet av hobbykaraktär och frivilligarbete räknas inte heller som arbete.

För nödvändiga arbetsresor beviljas i allmänhet två enkelresor per arbetsdag. Om mottagaren av stöd arbetar på flera olika platser under arbetsdagen ersätts endast den första resan från hemmet till arbetsplatsen och den sista resan från arbetsplatsen till hemmet under arbetsdagen. Resor under arbetsdagen ersätts av arbetsgivaren eller företagaren om de är arbetsrelaterade.

Arbetsresor beviljas under anställningsförhållandets varaktighet. För en mottagaren av stöd som har ett anställningsförhållande som gäller tills vidare fattas ett beslut som gäller tills vidare. Arbetsresor beviljas inte för semestertiden. Arbetsresor kan göras inom pendlingsområdet, vilket jämställs med kommuninvånarnas normala pendlingsområde. Tjänsteinnehavare antecknar antalet arbetsresor och den rutt på vilken resorna kan användas i beslutet. Mottagaren av stöd ska meddela

funktionshinderservicen om eventuella förändringar som sker under anställningsförhållandet, om de påverkar den beviljade servicen som stöder rörligheten.

5.3 Studieresor

En studieresa avser resor relaterade till studier efter grundläggande utbildning som leder till en examen eller ett yrke, eller som förbättrar anställningsmöjligheterna för en person med funktionshinder. Som studier betraktas även förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning. Studieresor kan inte beviljas för resor relaterad till hobbyrelaterade studier som inte kan bedömas förbättra en persons möjligheter till anställning.

Service som stöder rörligheten beviljas för nödvändiga studieresor, vanligtvis två enkelresor per dag. Studieresor beviljas under studietiden. Studieresor beviljas inte för semestertiden. Vid behov kan mottagaren av stöd bli ombedd att lämna in bevis på att studierna framskrider.

En studieresa är en resa från hemmet till studieplatsen och tillbaka hem, dock med hänsyn till de varierande studieplatserna. Ytterligare resor kan beviljas för utflykter och andra liknande obligatoriska studierelaterade evenemang som äger rum under skoltid, om de ingår i det arbete som ingår i studierna och läroanstalten inte arrangerar resorna.

Studieresor kan göras huvudsakligen inom pendlingsområdet, vilket jämställs med kommuninvånarnas normala pendlingsområde. Tjänsteinnehavaren antecknar antalet studieresor och den rutt på vilken resorna kan användas i beslutet. Mottagaren av stöd ska meddela funktionshinderservicen om eventuella förändringar som sker under studietiden, om de påverkar den beviljade servicen som stöder rörligheten.

5.4 Resor för verksamhet i sysselsättningssyfte och arbetsverksamhet i enlighet med socialvårdslagen

Med verksamhet i sysselsättningssyfte avses till exempel arbetsträning, rehabiliteringsverksamhet eller stödåtgärder för att främja anställningen för en person med funktionshinder. Med arbetsverksamhet avses arbetsverksamhet för vilken ersättning kan utgå.

För verksamhet i sysselsättningssyfte och resor inom arbetsverksamhet beviljas stöd för rörlighet i den mängd som kunden absolut behöver. Resor beviljas i regel inom den egna kommunens område. I beslutet antecknar tjänsteinnehavaren antalet resor och den rutt på vilken resorna kan användas för stöd för rörlighet för sysselsättningsstödjande aktiviteter och arbetsverksamhet. Mottagaren av stöd ska meddela funktionshinderservicen om eventuella förändringar som sker under verksamhetstiden, om de påverkar den beviljade servicen som stöder rörligheten.

5.5 Resor för träning, särskilt stöd för delaktighet, stöd i att fatta beslut, krävande multiprofessionellt stöd och kortvarig omsorg

Stöd för rörlighet kan därtill vid behov ordnas i den omfattning en person med funktionshinder nödvändigt behöver för resor i samband med träning, särskilt stöd för delaktighet, stöd i att fatta beslut, krävande multiprofessionellt stöd och kortvarig omsorg. Syftet med stöd för rörlighet är att möjliggöra användningen av tjänsten.

Bedömningen av servicebehovet tar hänsyn till den funktionshindrade personens omständigheter och det nödvändiga behovet av stöd för rörlighet. En person med funktionshinder kan som stöd för rörlighet få färdtjänstresor om personen uppfyller de allmänna kraven för att beviljas stöd för rörlighet. För en person med funktionshinder fattas ett särskilt beslut av tjänsteinnehavare, som specificerar det nödvändiga antalet och omfattningen av resor med stöd för rörlighet.

5.6 Resor till dagverksamhet för personer med funktionshinder och arbetsverksamhet för personer med intellektuell funktionsnedsättning

En person med funktionshinder kan som stöd för rörlighet få färdtjänstresor till dagaktiviteter för funktionshindrade och arbetsaktiviteter för personer med intellektuell funktionsnedsättning, om de uppfyller de allmänna kraven för att beviljas stöd för rörlighet. För en person med funktionshinder fattas ett särskilt beslut av tjänsteinnehavare, som specificerar det nödvändiga antalet och omfattningen av resor med stöd för rörlighet.

6. Ordnande av stöd för rörlighet

Mellersta Österbottens välfärdsområde Soite har som serviceanordnare rätt att besluta om sättet att ordna service som stöder rörligheten på det sätt som anses ändamålsenligt. Soites färdtjänstresor ordnas i första hand som samordnade resor. När man ordnar tjänster för stöd för rörlighet för en person med funktionshinder måste tillräcklig hänsyn tas till den funktionshindrades individuella behov av rörlighet och de individuella begränsningar som funktionsnedsättningen/sjukdomen orsakar. Om Soites primära sätt för att organisera service som stöder rörligheten inte är lämpligt för en person med funktionshinder på grund av dennes funktionsnedsättning/sjukdom, kommer stödet att organiseras på ett sätt som tar hänsyn till individuella behov.

Reseservicecentralen samordnar resor för mottagare av stöd som reser samtidigt i samma riktning, med undantag för resor för kunder som har beviljats rätt att resa ensamma. Resor för ett barn under 18 år som reser ensamt kan endast kombineras med resor för andra barnkunder.

6.1. Kundprofil

Resor för en mottagare av stöd för rörlighet arrangeras i enlighet med den kundprofil som godkänts av en myndighet. En kundprofil skapas för mottagaren av stöd för rörlighet i det kundinformationssystem som används av reseservicecentralen. Kundprofilen visar information som är väsentlig för att ordna resor, såsom kundens grundläggande uppgifter, giltighetstiden för beslutet om stöd för rörlighet, den typ av resa som beviljats och antalet resor, reserätten, vilka hjälpmedel som används, behov av assistans och andra specialbehov. Reseservicecentralen använder informationen endast för planering och ordnande av resor.

För att resor ska kunna ordnas är det viktigt att uppgifterna i kundens kundprofil är à jour. Mottagaren av stöd ska omedelbart kontakta funktionshinderservicens kontor om det sker några förändringar som påverkar ordnandet av resor, såsom ändring av namn, adress eller hemkommun, ändrad funktionsförmåga, överföring till långtidsvård eller att behovet av resor upphör. Mottagaren

av stöd har möjlighet att kontrollera sina uppgifter som är förknippade med beslutet genom att kontakta funktionshinderservicebyrån.

6.2 Beställning av resa

Resor som beviljas av Soite beställs från Tervia Logistiikka Oy:s Reseservicecentral. Samtalet kostar lika mycket som en mobiltelefon- eller lokalnätsavgift. I samband med ett beslut om service som stöder rörligheten ges mer detaljerade instruktioner om hur en resa ska beställas.

När man beställer en resa måste man ange exakt adress, stadsdel, gatunamn och husnummer, samt eventuellt vilken trappa bostaden ligger i. Dessutom måste du meddela om ledsagare och eventuella minderåriga familjemedlemmar som följer med. Det rekommenderas att man beställer resa redan dagen innan eller när behovet av resan är känt, men senast 1,5 timmar före man önskar att taxin ska komma. Om resan beställs senare bör mottagaren av stöd vara beredd på att resan inte nödvändigtvis kan genomföras inom önskad tidtabell.

Om en mottagare av stöd absolut behöver vara framme vid en viss tidpunkt, till exempel om resan fortsätter med tåg eller buss, bör resan beställas i god tid. I samband med beställningen ska mottagaren av stöd också meddela om hen absolut måste vara framme vid en viss tidpunkt. Om mottagaren av stöd använder personlig assistans som beviljats enligt lagen om funktionshinderservice under en resa för uträttande av ärenden har kunden rätt att specificera en absolut tidtabell för resan för reseservicecentralen.

Mottagaren av stöds geografiska läge, samt fordonens tillgänglighet och lämplighet för kundens resebehov, beaktas vid genomförandet av resan. Resan kan också genomföras tidigare om resan kan kombineras med en annan befintlig resa i samma riktning.

Det rekommenderas att man bokar returresan samtidigt som utresan, om tiden för returresan är känd. Om det inte är möjligt att beställa returresan på förhand försöker reseservicecentralen ordna returresan så snart som möjligt efter att beställningen mottagits. I Stamkarlebyområdet försöker man ordna returresan senast inom 30 minuter från att beställningen inkommit. Ordnandet av färdtjänst i landskapet påverkas av tillgången på taxibilar och deras lämplighet för färdtjänstbehoven.

När en mottagare av stöd beställer resor kan hen informera reseservicecentralen om att hen vill att samma taxi ska sköta returresan. Om återresan är planerad inom två (2) timmar efter utresans slut, kan återresan styras till den taxiföretagare som skötte utresan. Taxiföretagaren måste godkänna detta. Väntetiden mellan ut- och returresan är inte ersättningsbar trafikering. Om mottagaren av stöd under resan ber taxiföretagaren att ordna returresan, kan taxiföretagaren som genomför resan meddela reseservicecentralen att taxiföretagaren kommer att sköta returresan. I detta fall är taxiföretagaren förbunden att sköta returresan enligt överenskommelse. Returresan måste ske inom två (2) timmar efter utresans slut. Om tiden mellan utresan och returresan är längre, länkas inte returresan. Om en kund har regelbundna resebehov rekommenderas det att resor beställs för en längre period åt gången.

Mottagaren av stöd ska vara redo att åka senast vid hämtningstiden som överenskommits i samband med beställningen. Den hämtningstid som överenskommits i samband med beställningen kan avvika med maximalt +/- 15 minuter. En absolut tidtabell som angetts i samband med beställningen får inte avvika från det överenskomna.

6.3 Avbokning av en resa som beställts

Mottagaren av stöd ska meddela Reseservicecentralen per telefon ifall en beställd resa ställs in. Det är viktigt att Reseservicecentralen meddelas, så att en bil inte skickas till kunden i onödan. Om resan inte avbokas minst 30 minuter före resans avtalade start förlorar mottagaren av stöd en (1) reserätt. Om en resa inte har avbokats eller har avbokats mindre än 30 minuter innan resan ska börja och detta beror på orsaker utanför mottagaren av stöds kontroll eller orsaker relaterade till exempelvis till mottagaren av stöds hälsotillstånd, ska mottagaren av stöd kontakta den aktör som beviljat tjänsten, och aktören bedömer om det finns en godtagbar anledning till den uteblivna avbokningen eller till att avbokningen gjorts senare än den godkända tidsfristen (30 minuter). Om tjänsteinnehavaren bedömer att det funnits en motiverad orsak till detta förlorar mottagaren av stöd inte en reserätt, utan får tillbaka den förlorade reserätten.

6.4. Enkelresa och stopp

En färdtjänstresa är en enkelresa från avgångsadressen till destinationen. Färdtjänster innebär inte rundresor utan ett mål. Resan måste alltid göras längs den mest direkta rutten. I princip är en enkelresa oavbruten.

Under en enkelresa har mottagaren av stöd rätt till ett (1) högst tio minuter (10 min) lång avgiftsfritt stopp längs vägen. Ett stopp för långvarigare uträttande av ärenden (mer än 10 minuter) avbryter en enkelresa, och sedan påbörjas en ny resa. Reseservicecentralen ska informeras om stoppet när resan beställs.

7. Kundavgifter

7.1 Kundavgifter och nedsättning eller efterskänkning av avgift

Enligt klientavgiftslagen debiteras mottagaren av stöd för färdtjänst såsom avses i lagen om funktionshinderservice en avgift för resan som högst motsvarar allmänna kollektivtrafikavgifter. Mottagaren av stöd betalar en kundavgift för resan, vilken bestäms av priserna för stadstrafik eller Matkahuoltos tjänster. Mottagaren av stöd betalar en kundavgift för resan, vilken bestäms av priserna för stadstrafik eller Matkahuoltos tjänster. Mottagaren av stöd betalar ingen kundavgift till taxichauffören, utan den faktureras av mottagaren av stöd i efterhand baserat på genomförda resor.

Familjemedlemmar som bor i samma hushåll som mottagaren av stöd för rörlighet kan resa med mottagaren av stöd för rörlighet. Barn under 7 år som hör till familjen reser gratis. Övriga minderåriga barn betalar en avgift enligt trafikantens prislista beroende på deras ålder. Denna betalning görs direkt till taxichauffören. En vuxen familjemedlem betalar ett belopp för resan som motsvarar resans pris dividerat med antalet kunder. Om till exempel en mottagare av stöd, en ledsagare och en vuxen familjemedlem åker med i bilen, betalar den vuxne familjemedlemmen 1/3 av beloppet som återstår för Soite att betala för resan. Det tillkommer ingen extra kostnad för nödvändiga hjälpmedel för rörlighet, och inte heller för barnvagnar. Om en resa med stöd för rörlighet medför andra extra kostnader betalar mottagaren av stöd själv dessa.

Det är möjligt att ansöka om nedsättning eller efterskänkning av kundavgift baserat på 11 § i klientavgiftslagen med en separat ansökan ifall kundavgiften äventyrar förutsättningarna för kundens utkomst eller genomförandet av underhållsskyldigheten. För mer information om nedsättning eller efterskänkning av en kundavgift, vänligen kontakta funktionshinderservicen.

7.2 Specialsituationer

Om mottagaren av stöd reser över kommungränserna för de i tillämpningsdirektivet definierade kommuner som omfattas av reserätten, kan mottagaren av stöd resa fram till kommungränsen mellan det område som omfattas av reserätten och en kommun utanför reserätten, och betala en kundavgift för det antal kilometer som uppkommer fram till denna kommungräns. Det totala beloppet som mottagaren av stöd sedan ska betala är avståndet från kommungränsen fram till resans destination, och på återresan avståndet från destinationen fram till kommungränsen för området som omfattas av reserätten.

Om mottagaren av stöd har tillstånd att använda service som stöder rörligheten på en annan ort betalar de själva för taxiresan, vilken de kan fakturera i efterhand till Soite mot uppvisande av kvitto. Alternativt kan taxin, om så önskas, fakturera den del av resan som överstiger kundavgiften direkt till Soite. Mottagaren av stöd bör själv komma överens med taxin om direktfakturering. Till mottagaren av stöd ges i så fall faktureringsanvisningar som kunden ska ge till föraren. Man kan begära faktureringsinstruktioner från funktionshinderservicebyrån. För dessa resor beställer mottagaren av stöd taxin själv, från en annan tjänsteleverantör än Tervia reseservicecentral.

8. Anmälan om förändringar

Mottagare av service som stöder rörligheten eller en person som sköter ärenden å hens vägnar ska funktionshinderservicebyrån om alla förändringar som berör servicen som stöder rörligheten. Sådana förändringar är exempelvis:

- förändringar i funktionsförmågan
- förändringar i arbets- och studiesituationen
- ändring av hemadress
- övergång till långvarig institutionsvård

Vid behov kommer mottagaren av stöds servicebehov att bedömas på nytt och beslutet om stöd för rörlighet kommer att ses över.

9. Annan viktig information

9.1 Resor till hälso- och sjukvård och till rehabilitering

Resor för stöd för rörlighet får inte användas för resor som omfattas av FPA-ersättning. Läs mer om Fpa-taxiresor på Fpa:s webbsida. Sådana resor inkluderar till exempel läkar-, tandläkar-, laboratorie- och terapibesök, mottagningsbesök hos hälsovårdare eller sjuksköterska, besök för utprovning av hjälpmedel eller undersöknings-, rehabiliterings- och behandlingsbesök ordinerade av läkare. Om

mottagaren av stöd får ersättning för resor enligt annan lag, till exempel från ett försäkringsbolag, kan färdtjänstresor inte användas för resor som beviljats av försäkringsbolaget.

9.2. Inverkan av egen bil på stöd för rörligheten

Stöd för rörligheten kan tillhandahållas även om en funktionshindrad person har tillgång till egen bil eller familjens bil. Beslut om stöd för rörligheten bygger på de individuella behoven för en person med funktionshinder. Om en person med funktionshinder eller familjen har en bil som har införskaffats med understöd i enlighet med lagen om funktionshinderservice eller återbäring av bilskatt i enlighet med bilskattelagen påverkar detta antalet beviljade resor. Behovet av stöd för rörligheten avgörs och löses alltid individuellt. Vid ansökan om tjänsten ska den som ansöker om stöd för rörligheten lämna en skriftlig redogörelse för användningen av familjens/egen bil och det beslut de har fått gällande socialt stöd för bilköp.

9.3. Transport av föremål

Service som stöder rörligheten är endast avsedd för persontransporter och kan inte användas för transport av enbart varor, föremål, livsmedel eller måltider.

En mottagare av stöd för rörlighet kan ha med sig sina nödvändiga hjälpmedel samt andra nödvändiga tillhörigheter, såsom inköpskasse, resväska eller barnvagn. Möbler, stora hushållsmaskiner eller utrymmeskrävande byggnadsmaterial eller flyttlådor får inte transporteras med färdtjänst. Mottagaren av stöd måste själv bekosta sådana resor.

Föraren bär sådana föremål som föraren kan bära in i bilen eller ut ur bilen vid destinationsadressen samtidigt som föraren hjälper kunden in i bilen. Föraren måste också se till att medföljande hjälpmedel kommer fram till destinationen.

10. Oklarheter relaterade till användningen av servicen

Om mottagaren av stöd har överskridit det beviljade antalet resor eller använt resorna i strid med beslutet eller tillämpningsdirektiven för stöd för rörlighet, kan kostnaderna för resorna tas ut av kunden. Beslutet att ta ut kostnaderna kommer att fattas av en tjänsteinnehavare i enlighet med delegerings- och verksamhetsreglerna för funktionshindraderservicen.

Om det uppstår upprepade problem som mottagaren av stöd orsakar vid användning av service för stöd av rörligheten och problemen inte kan lösas genom handledning och rådgivning, och de inte korrigeras efter att mottagaren av stöd har fått en skriftlig anmärkning, måste mottagaren av stöd med beslut av tjänsteman själv betala de faktiska kostnaderna för sin resa till taxiföretagaren.

Du kan ge respons om service som stöder rörligheten till Soite via responskanalen. Om responsen gäller förmedling och organisering av resor lämnas responsen till Tervias responskanal.

11. Ikraftträdande av instruktionen

Denna instruktion träder i kraft 1.6.2026.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue

Riktlinjerna gäller de tjänster som stöder rörligheten som Mellersta Österbottens välfärdsområde Soite tillhandahåller för kunder i enlighet med lagen om funktionshinderservice.

Tillämpningsanvisningarna har uppdaterats i samarbetsgruppen.